

állást, amellel rézkarc-tájképeket is készít. 1900-ban Zürichben képezi tovább magát, majd 1904-ben végleg Párizsban telepszik le. A Salon-ban 1909-ben állítják ki első rézkarcát. Ez idő tájt ilyen tájképeit a külföldi turisták szívesen vásárolják.

Első ex librisét 1911-ben készítette s a következő években ezek száma növekedik. A kiadvány közli 83 egységből álló ex-libris-alkotásjegyzékét. Valamennyi rézkarc-technikával készült és szinte kizárólag tájakat, épületeket ábrázolnak. Stílusa nem tér el a századelő európai grafikájának hagyományaitól, lapjai nemes egyszerűséggel a természet szeretetét sugározzák. Paul Flury 1968-ban hunyt el a Párizs melletti Chatou-ban.

KÖNYVESPOLC

SZILÁGYI IMRE

kisgrafikai alkotásjegyzéke

Összeállította: Csernát Gábor (Debrecen, 2007)

Kedves gyűjtőtársunktól, Csernát Gábortól Hajdúböszörményből kaptuk a borítékot, amelyben elküldte címünkre Szilágyi Imre debreceni grafikusművész kisgrafikai munkáinak alkotásjegyzékét. Tudtuk, hogy évek óta nagy szorgalommal és odaadással végzi ezt a munkát. Saját műveik regisztrálását egyébként maguknak az alkotóművészeknek kellene folyamatosan vezetniük, ám ők többnyire vagy egyáltalán nem törődnek alkotásaik dokumentálásával, vagy sajnálják rá az időt, holott különösen az alkalmazott grafikában, a sokszorosító eljárással készült műveknél ez nagyon fontos, hogy például az ex libris és az alkalmi grafikák gyűjtői szisztematikusan és konkrétan gyűjthessék, kereshessék az őket érdeklő lapokat, műveket, témákat, technikákat stb.

Ezúttal a művész segítségével és instrukciói alapján, nagyon precízen és szakszerűen Csernát Gábor, a szenvedélyes gyűjtő állította össze az alkotásjegyzékét és ő is jelentette meg. Amint írja, a könyvecske 100 oldal terjedelemben, sok illusztráció kíséretében 1966-tól 2006 végéig tartalmazza Szilágyi Imre kisgrafikáinak bibliográfiai leírását, technikai adatait. A művész a különböző díszokleveleket, emléklapokat, könyvborítókat és egyéb alkalmi grafikákat is – méretüktől függetlenül – a kisgrafikák közé sorolta, mivel azok szabad grafikái között nem szerepelnek, s külön nyilvántartást pedig talán luxus lenne számukra is készíteni.

A kiadvány elején Dr. Varga Gábor főiskolai tanár, neves könyvtervező művész és lelkes ex libris gyűjtő összefoglalja Szilágyi Imre életútját mintegy másfél oldal terjedelemben, amelyben szól a művész pályakezdetéről, miután végzett az Egri Tanárképző Főiskolán a jeles mester, Blaskó János tanítványaként, majd méltó örökébe lépett a két világháború közötti neves grafikus generáció, a debreceni grafikusművészek egyesülete törekvéseinek. 1998-ban egyik alapító tagja lett az újjáalakult Ajtói Dürer Egyesületnek. Tömören jellemzi az írás Szilágyi Imre ex libris művészetét, kiemeli, hogy sok-sok könyvjegye mellett nagyszámú klasszikus és kortárs szerző könyvéhez is rajzolt illusztrációkat, mint pl. Szabó Dezső, Nyíró József, Csokonai Kalendáriumok, Kányádi Sándor, Újvári Zoltán és sokan mások. Felsorolja külföldi és hazai kiállításait, tucatnál is több kitüntetését, nívódíjait, stb.

E fontos életrajzi és pályakép felvázolása után következik a könyvecskében a rövidítések és jelmagyarázatok jegyzéke, amely az alkotásjegyzék által felsorolt műveken található összes rövidítést feloldja, illetve felsorolja, majd ismerteti a

grafikai technikák nemzetközi egyezményes jeleit, amelyeket a művész alkalmaz.

A mintegy 1043 tételben felsorolt grafikai lapok leírása mellett (név, téma, technika, méret) a kiadványban Szilágyi Imre negyvenkét jelentős, karakteres ex librisének az ábrája is látható. A gyűjtők részére nélkülözhetetlen alkotásjegyzék a hátsó borító belső oldalára ragasztott hibajegyzék teszi teljessé, amely teljes egészében a szenvedélyes és áldozatkész, igazi kisgrafika-gyűjtő Csernát Gábor szorgalmát, odaadását és tudását dicséri.

Király Zoltán

(A kiadvány beszerezhető akár ex libris vagy más grafika ellenében is a szerzőnél, Csernát Gábor, 4220, Hajdúböszörmény, Jókai Mór u. 2/1. fsz. 2.)

IMOLAY LENKEY ISTVÁN: AZ ÉN TOMPA MIHÁLYOM

A KBK tagsága a 2006. évi 3. számunkból értesülhetett arról, hogy a mohácsi Szőlőhegyen élő polgárok kulturális célú szervezkedésbe kezdtek. A Hegyibeszédések Baráti Társasága címet viselő társulás a szellemi élet ápolásán kívül irodalmi, képzőművészeti tartalmú füzeteket is megjelentet. Első kiadványaikról szóló, fent említett cikkünk után még két további lapszámban ismertettük újabb füzeiteket.

Szeptemberben a posta immár a nyolcadik ilyen kiadványukat hozta. Ebben ugyan nincs szó kisgrafikáról, így nem tartoznék lapunk profiljába, azonban a szerző személyisége miatt nem hagyhatjuk említés nélkül. A füzet összeállítója ugyanis dr. Imolay Lenkey István egyesületünk vezetőségi tagja, országszerte ismert író, kultúrtörténész. A 48 oldalas, bordó táblájú füzet Az én Tompa Mihályom címet viseli és benne a neves gyűjtő a költőnek több olyan versét közli, melyek számára a legkedvesebbek. A háromoldalmi bevezető tanulmányban a szerző elmondja, miért kedves számára szülőföldje költője. Gömör vidékén született és ott élt sokáig, ahol Tompa Mihály csaknem egy emberöltőn át lelkipasztorként szolgált. A költő verseivel diák korában ismerkedett meg Tompa Anna tanárnő közvetítésével.

A versek olvasásakor meggyőződhetünk arról, miért tekintik joggal Tompát – Petőfi és Arany mellett – a népies triász harmadik tagjának.

A versek közé sorolva a füzetben Szigeti Szabó János lavírozott tusrajzai láthatók. A borító Szabó László István munkája.

Dicsérendő újítás, hogy a füzet végén a szerző fényképe és életútjának ismertetése is szerepel, kiterjedt szakírói munkásságára utaló számos adat közlésével.

Soós Imre

CSÚCSTELJESÍTMÉNY: AZ IDEI ANKARAI KIÁLLÍTÁS KATALÓGUSA

Az utóbbi évek legnívósabb kiállítási katalógusa lesz majd maradandó emléke az Ankarában 2007-ben megrendezett 2. Nemzetközi Exlibris-pályázatnak. A törökországi Hacettepe egyetem alapításának negyvenedik és az Ankara Exlibris Society létrejöttének tizedik évfordulójára emlékező pályázaton 43 ország 996 alkotója 3237 kisgrafikával vett részt.

A zsűri elnöke, a svájci Benoit Junod a katalógus előszavában elmondja, döntésüket milyen megfontolások alapján hoz-

ták. A pályázaton ugyanis több nagymúltú, köztisztelőben álló művész mellett számos fiatal, alig ismert alkotó szerepelt. A két csoport teljesítményében a „hierarchiát” megállapítani lehetetlen volt. Döntésük során az immár klasszikusnak számító 25 művész munkásságát és beküldött műveiket Certificat of Honor kitüntető oklevéllel ismerték el. Ez utóbbi csoportban Vén Zoltán neve mellett még olyan neves személyiségek szerepelnek, mint a Szlovénia színeiben alkotó Salamon Árpád, az ukrán Bekker Dávid vagy a lengyel Jakubowsky.

Szinte az egész ország belépett a pályázat támogatóinak sorába. A katalógus 36 vállalat, intézmény emblémáját közli, mint fő-támogatókat, akiknek bőkezűségéből több mint 15.000 USA dollárt fordíthattak díjazásra.

A török kultuszminiszter első díját a szerb Miladinovich nyerte el, erős történelmi utalásokat tartalmazó rézkarcával. Az Egyetem díját Penkov bolgár alkotónak ítélték oda, hasonló színvonalú rézkarcáért. Harmadik díjas számítógépes grafikájával a belga Vael Sophie lett. A szokásos Honorable mention díjazásban kilencen részesültek. Közülük 3 belga, továbbá 1-1 török, lengyel, litván, amerikai, orosz és japán alkotó.

A pompás nyomdatechnikával készült, sokszínű katalógus tükrözi mindezt. Oldalanként külön-külön közlik a kiemelt 25 művész 1-1 alkotását. Vén Zoltántól a Vermes Júlia nevére készült Babel tornya c. lapot láttuk. (Svájcban élő gyűjtőtársnőnk jó ízlését még egy német lap is dicséri a kötetben.) Salamon Árpád fametszete ugyancsak eredeti méretben szerepel. Egyesével láthatók a lapokon a díjazottak alkotásai is. Végül, négyesével oldalanként, a nem díjazott lapokból mintegy 300-nak reprodukciója teszi figyelemre méltóvá az anyagot. Ezek között szerepel Vén Zoltán egy másik rézmetszete és a Tatán élő Réti András fametszete is.

A nívós katalógus és a pályázat sikeres lebonyolítása a bizottsága annak, hogy a 10 éve alakult török exlibris-egyesület elért nagykorúságát és bátran vállalkozik a FISAE 2010-ben esedékes kongresszusának megrendezésére.

Soós Imre

A BARCELONAI SZÉPMŰVÉSZETI AKADEÉMIA EXLIBRIS GYŰJTEMÉNYE

A fenti intézmény két nagyon vastag kötetben közreadta ex libris gyűjteményének katalógusát grafikusművészek által készített darabjai katalógusát. Összesen mintegy 7395 lap adatait tartalmazza, nagyon sok illusztrációval, a második kötetben színes lapok ábrájával is. Mindegyik ex libris tétel a korszerű követelményeknek megfelelően, megadja a lapon lévő szöveget, a művész nevét, kép rövid leírását, a készítés technikáját, valamint a méretét. Ahol mód van, az opus-számot és a készítés évét is. A második kötet végén a művészek neve szerint, továbbá a lapok tulajdonosa szerinti névmutató is van. Ez utóbbiból látható, milyen sok magyar gyűjtőnek készített Oriol M. Divi montserrati szerzetes grafikus könyvjegyet. Ugyancsak találkozunk magyar gyűjtő nevével (Semsey, Réthy) Antoni Gelabert alkotásainak felsorolásánál is.

Nagy kár, hogy a teljes anyag, még az előszó is, katalógus nyelven íródott. A bevezető szöveg a barcelonai szignáliák (technikai rövidítések) listáját is megadja. A mű teljes címe: Catàleg roanat dels ex-libris catalans de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. Összeállította M. Carmen Illa Munné, 2007.

PÁLYÁZAT

A 120 éves rusze-i (Bulgária) Ljuben Karavelov Megyei Könyvtár nemzetközi ex libris pályázatot hirdet a könyvtár alapításának (1888-2008) évfordulója alkalmából. A pályázat célja a könyv és tulajdonosának kapcsolata, az író a könyv és az olvasó közötti viszony kifejezése.

A lapon szerepelnie kell az ex libris szónak, és „Rousseau 2008” feliratnak is, az ex libris tulajdonosának nevén kívül. A legnagyobb méret 13×13 cm lehet.

Bármilyen grafikai technika lehet (kivéve xeroxmásolat).

Egy művész max. 3 lappal pályázhat.

Négy példányt kell küldeni legkésőbb 2008. április 22-ig.

Cím: Liuben Karavelov Regional Library, 1. Dondukov-Korsakov street. 7000 Ruse, Bulgária. (Ivan D. Ivanov-Joanni – Graphic room consultant.)

Elérhetőség, információ: pr@librousse.bg Valamint telefonon: 359 082 131, vagy mobil: 359 887 440 192.

Több díj is kiosztásra kerül. A beküldött lapok a könyvtár tulajdona lesz, amit kiállítanak. Az elfogadott lapok művészei a kiállítási katalógust megkapják.

EGYESÜLETI HÍREK

A KBK intézőbizottsága 2007. november 17-én ülést tartott. Ezen elhatározásra került, hogy az egyesület 10 évnél régebbi folyóiratait átadjuk az Iparművészeti Múzeum könyvtárának, mint legilletékesebbnek. A könyvtár ezért fizetni nem tud, de befogadja az anyagot. Összekötő: Horváth Hilda.

Az egyesület régebbi iratanyagát az Országos Levéltárnak adjuk át, mégpedig ünnepélyes formában, amikor közeleg a Kisgrafika Barátok Köre fennállásának 50. évfordulója (2008 tavasz). Összekötő: Katona Csaba.

A fenti évforduló méltó megünneplésére számos elgondolás, ötlet hangzott el (kiadvány, pályázat, kiállítás stb.) ezek megvalósítása a következő év szép feladata lesz. A tagság segítségét, közreműködését kérjük ehhez, mert csak közös munkával lesznek eredményesek a tervek.

A tagsági díjat a 2008. évben nem kívánjuk emelni. Tehát belföldi tagoknak továbbra is **1500 Ft**, a külföldieknek továbbra is 30 euro. Pályázati pénzek elérésére továbbra is mindent megteszünk. Bár a kiadások várhatóan meredeken emelkedni fognak, az esetleges hiányt az eddig lekötött betétben őrzött 1,5 millió Ft megbontásával pótoljuk, max. 100 000 Ft/év erejéig. Ezt a pénzt régebben helyiség vásárlására, bérletére kapta az egyesület, mellyel többek között a régi egyesületi anyagok tárolása is megoldódott volna.

*

Mint előző számunkban már jeleztük, 2008. október 14-17. között kerül megrendezésre Kínában a XXXII. Nemzetközi Exlibris Kongresszus. Felhívjuk a figyelmet, hogy a szegény országokból, mint Magyarország is, 120 euro helyett 60 eurós részvételi díjjal jelentkezhetnek az érdeklődők. Akiket érdekel egy közös szervezésű utazás, kérjük, mielőbb jelentkezzenek titkárunknál. A nyáron lesz ott az olimpia, öszre várhatóan olcsóbb szállodákra, tapasztalt idegenvezetőkre, és rutinos utazási irodákra számíthatunk.

Művészeink minél nagyobb számban vegyenek részt a kongresszussal kapcsolatos kiállításon, feltételeket az előző számban közöltük.

Palásthy Lajos titkár

